

PREZYDENT MIASTA PŁOCKA

Płock, 11. marca 2021 r.

WZS.0012.1.2021.MS

**Pan
Artur Jaroszewski
Przewodniczący
Rady Miasta Płocka**

W załączeniu przekazuję materiał na Sesję Rady Miasta Płocka w dniu 25 marca 2021 r. nt.
**„Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej –
sprawozdanie za 2020 rok”.**

Z poważaniem

**PREZYDENT
Miasta Płocka
Andrzej Nowakowski**

Otrzymują:

1. adresat
2. WZS – aa

Urząd Miasta Płocka
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku
Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Płocku

**REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA
RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ –
SPRAWOZDANIE ZA ROK 2020**

Płock, marzec 2021

Wstęp

Zgodnie z *ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.), zadania gminy z zakresu wspierania rodziny organizuje wyznaczony podmiot, którym może być ośrodek pomocy społecznej, a zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W przypadku Płocka jest to odpowiednio Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. „przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy”, natomiast „kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej”. Cytowana ustawa mówi również, że w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Poniżej zostało przedstawione sprawozdanie za 2020 rok z realizacji zadań określonych w *ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Wspieranie rodziny

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, organizowania dla rodzin spotkań w formie grup wsparcia lub grup samopomocowych, mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

Wsparcie rodziny może odbywać się poprzez:

- przydzielenie rodzinie asystenta rodziny,
- objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego,
- objęcie rodziny pomocą rodziny wspierającej.

Asystent rodziny

Asystent rodziny to osoba, która wspiera rodzinę w jej codziennym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych, aby w przyszłości jej członkowie samodzielnie potrafili pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza te dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania i za jej zgodą.

W 2020 roku zadania z asystentury rodziny realizowało w Płocku 9 asystentów rodziny zatrudnionych na 8 etatach w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. W tym okresie asystenci rodziny pracowali ze 112 rodzinami, z czego z 44 rodzinami na wniosek sądu.

W ramach *Programu asystent rodziny na rok 2020*, Gmina-Miasto Płock uzyskała dotację celową z budżetu Państwa w wysokości 14 025,00 zł, przeznaczoną na dofinansowanie do wypłaty jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny w wysokości 1 700,00 zł brutto na 1 etat – wydatkowano 12 324,99 zł. Całkowity koszt zatrudnienia asystentów rodziny w 2020 roku wyniósł 496 563,93 zł.

Działania asystentów realizowane w 2020 roku przyczyniły się do poprawy sytuacji życiowej rodzin, a w szczególności do:

- wzmocnienia roli i funkcji rodziny poprzez zwiększenie częstotliwości i systematyczności kontaktów z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej;
- rozwijania umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny;
- integracji rodziny poprzez podtrzymywanie więzi rodzinnych i nawiązanie kontaktu z członkami rodziny zamieszkującymi oddzielnie;
- poprawy sytuacji bytowej, mieszkaniowej poprzez podjęcie pracy przez członków rodziny, systematyczne regulowanie opłat mieszkaniowych i spłaty zadłużenia, wykonanie drobnych prac remontowych, pozyskanie wyposażenia lub uzyskanie mieszkania socjalnego;
- zdobycia umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego poprzez samodzielne przygotowywanie posiłków dla dzieci, dbałość o czystość i porządek w mieszkaniu oraz racjonalne robienie zakupów żywnościowych;
- poprawy sytuacji zdrowotnej poprzez podjęcie leczenia przewlekłej choroby, zwiększenie dbałości o zdrowie dzieci, wizyty kontrolne u lekarzy, wykonanie zaległych szczepień, systematyczne wykonywanie badań, szczególnie przez kobiety w okresie ciąży;
- polepszenia społecznego funkcjonowania rodzin oraz wyjścia z izolacji społecznej poprzez utrzymywanie regularnych kontaktów z wychowawcą, pedagogiem szkolnym i prawidłowych kontaktów z pracownikami służb społecznych;
- zwiększenia poczucia własnej wartości i zdolności do sprawowania kontroli nad własnym życiem poprzez udział w terapii uzależnień.

W 2020 roku asystenci rodziny zakończyli pracę z 17 rodzinami, z czego:

- ze względu na osiągnięcie celów (pozytywnie zakończono pracę z rodziną) – 6,
- ze względu na zaprzestanie pracy (rodzina sama zrezygnowała z asystenta lub zmieniła miejsce zamieszkania) – 6,
- ze względu na brak efektów (rodzina nie realizowała wyznaczonych celów, unikała kontaktów z asystentem) – 5.

Asystenci rodziny współpracowali z kuratorami społecznymi, wychowawcami i pedagogami szkolnymi, wychowawcami świetlic środowiskowych, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. W sprawach dotyczących rodzin objętych asystenturą współpracowali również z Poradnią Leczenia Uzależnień, Ośrodkiem Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Miejskim Urzędem Pracy, Urzędem Miasta Płocka, Sądem Rejonowym w Płocku III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, rodzinnymi domami dziecka, Ośrodkiem Opiekuńczo-Wychowawczym, Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, punktem konsultacyjnym prowadzonym przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej, placówkami wsparcia dziennego, jednostkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Poza tym, w celu poprawienia sytuacji życiowej rodzin, na bieżąco współpracowali z Polskim Czerwonym Krzyżem, Fundacją „PANACEUM”, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej – Noclegownią dla Kobiet i Matek z Dziećmi, Ośrodkiem Medyczno-Psychologicznym „VIDE”, Poradnią Profilaktyczno-Konsultacyjną „MONAR” oraz innymi organizacjami pozarządowymi.

Placówki wsparcia dziennego

W celu wspierania rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Głównym zadaniem placówek wsparcia dziennego jest wspieranie rodziny mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań poprzez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi. Działania podejmowane w tych placówkach mają również na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz przestępczości dzieci i młodzieży. Placówki wsparcia dziennego mają charakter profilaktyczny i w swojej działalności kierują się przede wszystkim dobrem dziecka i poszanowaniem jego praw.

W 2020 roku w Płocku funkcjonowało 18 placówek wsparcia dziennego, z tego 12 placówek prowadziły organizacje społeczne i parafie (świetlice miejskie, kluby profilaktyki środowiskowej, placówka specjalistyczna i podwórkowa), natomiast 6 świetlic środowiskowych prowadził Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Placówki funkcjonowały prawie na każdym osiedlu miasta Płocka, a zwłaszcza na tych, które charakteryzowały się dużym zubożeniem oraz nasileniem zjawisk patologicznych. Czynne były od poniedziałku do soboty, od 4 do 8 godzin dziennie. Czas pracy placówek dostosowano do potrzeb i oczekiwań zarówno wychowanków, jak i rodziców oraz opiekunów. W trakcie zajęć w placówkach dzieci miały zapewniony co najmniej jeden posiłek.

W związku z ogłoszeniem w marcu 2020 roku stanu epidemii COVID-19, działalność placówek wsparcia dziennego była czasowo zawieszana - w okresie od 16 marca do 31 maja 2020 roku, ponowne zamknięcie placówek nastąpiło w okresie od 26 października 2020 roku do końca roku.

W czasie zamknięcia placówek wychowawcy pozostawali w stałym kontakcie z rodzicami i dziećmi, służyli pomocą i wsparciem poprzez rozmowy telefoniczne i kontakt na portalach społecznościowych. Systematycznie udzielana była również pomoc w zadaniach domowych z zakresu zdalnej nauki.

W terminie od 1 czerwca do 23 października 2020 roku placówki wsparcia dziennego funkcjonowały w reżimie sanitarnym z zastosowaniem obostrzeń związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się koronawirusa. Determinowało to zmniejszoną ilość dzieci uczestniczących w zajęciach, których liczba była uzależniona od powierzchni pomieszczeń placówek i możliwości zachowania niezbędnego dystansu.

Wykaz placówek wsparcia dziennego stanowi **załącznik nr 1**.

Świetlice środowiskowe to placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej, wspierające funkcję opiekuńczo-wychowawczą rodzin i zapewniające dziecku: pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację różnego rodzaju zabaw i zajęć oraz jeden posiłek dziennie.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku prowadził 6 świetlic, które dysponowały 180 miejscami. Od 1 stycznia 2020 roku Świetlica Środowiskowa usytuowana przy ul. Słodowej została połączona ze świetlicą „7 Życzeń” przy ul. Kossobudzkiego 7. Na ich działalność wydatkowano łącznie kwotę 972 196,36 zł. Do świetlic uczęszczali uczniowie szkół podstawowych pochodzący z różnych rodzin: z problemem alkoholowym, rozbitych, niewydolnych wychowawczo, borykających się z kłopotami finansowymi i z bezrobociem oraz rodzin wymagających wsparcia w zakresie opieki nad dziećmi.

Praca opiekuńczo-wychowawcza w świetlicach obejmowała realizację treści zawartych w rocznym „Planie Pracy na rok 2020” i uwzględniała zainteresowania, potrzeby i oczekiwania dzieci. Świetlice oferowały następujące formy pracy: pomoc w nauce, pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych, współpraca z rodziną wychowanków, rozmowy indywidualne i porady wychowawcze, zajęcia plastyczne, techniczne, manualne, zabawy tematyczne, gry dydaktyczne i edukacyjne, zabawy ruchowe i taneczne. Zajęcia prowadzone były w grupach zróżnicowanych pod względem wieku, temperamentu i zasobu doświadczeń.

W okresie trwającej epidemii wychowankowie brali udział w licznych pogadankach nt. choroby COVID-19, objawach i zakażeniach, profilaktyce oraz zasadach postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia koronawirusem. Dzieci brały udział w różnorodnych warsztatach i zajęciach: np. „Feriowisku” zorganizowanym przez Straż Miejską, „Biegu po wiedzę”, w konkursie plastycznym „Tradycje Wielkanocne”, zajęciach literacko – plastycznych w Filiach Bibliotecznych: „Cuda na kiju, sznurku i rolce”, „Tydzień z przygodami Kubusia Puchatka”, „Tumskie potyczki językowe”, zwiedzanie archiwum zabytkowej siedziby Książnicy Płockiej.

Świetlice miejskie, placówka specjalistyczna i podwórkowa oraz kluby profilaktyki środowiskowej (12 placówek), prowadzone przez organizacje pozarządowe i parafie łącznie dysponowały 260 miejscami. W tych placówkach dominowały zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla dzieci z problemami w nauce oraz pomoc w odrabianiu lekcji. Ponadto realizowane były programy oraz treści profilaktyczne i socjoterapeutyczne, przy których część placówek korzystała w miarę potrzeb z pomocy specjalistów, tj. psychologa i profilaktyka uzależnień zatrudnianych przez organizatorów w ramach umów cywilno-prawnych. W ramach bieżącej działalności placówek

wychowawcy prowadzili zajęcia integracyjno-rozwojowe, plastyczne, teatralne, muzyczno-wokalne, taneczne, sportowe, komputerowe, kulinarne. Ze względu na stan epidemii COVID-19 i zamknięcie obiektów sportowych, kulturalnych i innych, atrakcje z których na co dzień korzystały dzieci ograniczały się do pomieszczeń placówek, ewentualnie spacerów i rekreacji na świeżym powietrzu z zachowaniem obowiązujących wytycznych i reżimu sanitarnego. Z wychowankami były prowadzone pogadanki dotyczące epidemii, objawach i zakażeniach, profilaktyce oraz zasadach postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia wirusem SARS-COV-2.

W 2020 roku na działalność świetlic miejskich, klubów profilaktyki środowiskowej, placówki podwórkowej oraz specjalistycznej z budżetu Miasta Płocka zostały przekazane podmiotom prowadzącym dotacje celowe ze środków własnych budżetu Miasta Płocka w łącznej wysokości 1 289 200,00 zł, w tym 871 600,00 zł pochodziło ze środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (kluby profilaktyki środowiskowej, placówka podwórkowa i specjalistyczna).

Rodziny wspierające

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość wsparcia rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez wprowadzenie rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca we współpracy z asystentem rodziny, pomaga rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka, w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Taka forma wsparcia daje możliwość dzielenia się doświadczeniem i umiejętnościami radzenia sobie z problemami. Funkcję rodziny wspierającej mogą pełnić osoby z najbliższego otoczenia np. sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione, dalsza rodzina.

Z uwagi na brak zainteresowania osób z otoczenia rodzin w 2020 roku nie korzystano z takiej formy wsparcia.

Pieczą zastępczą

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

System pieczy zastępczej funkcjonuje w dwóch formach: rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- spokrewniona, którą stanowią wstępni (dziadkowie) lub rodzeństwo dziecka,
- niezawodowa, którą stanowią osoby niebędące wstępnymi ani rodzeństwem dziecka,
- zawodowa, w tym: zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2) rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka mogą być, na ich wniosek, wspierane przez rodziny pomocowe.

Zgodnie z *obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka* (M.P. z 2018 r. poz. 326) rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego dziecka w wysokości nie niższej niż:

- 694 zł miesięcznie - w przypadku rodziny zastępczej spokrewnionej,
- 1 052 zł miesięcznie - w przypadku rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnego domu dziecka.

Rodziny zastępcze zawodowe otrzymują wynagrodzenie nie niższe niż 3 000 zł brutto i dodatkowo na każde kolejne dziecko powyżej trzeciego po 300 zł brutto. Ponadto rodziny zastępcze otrzymały pomoc w formie dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka, świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, z wystąpieniem zdarzenia losowego lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki. Rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe otrzymały środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Rodziny zastępcze zawodowe skorzystały również ze świadczeń na pokrycie kosztów przeprowadzonego remontu zajmowanego lokalu.

Wszystkie rodziny zastępcze, które wychowują dzieci poniżej 18 roku życia skorzystały ze świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł miesięcznie sfinansowanego z dotacji celowej z budżetu Państwa. W 2020 roku wypłacono łącznie 2 020 takich świadczeń. Ponadto, w okresie od sierpnia do listopada 2020 roku zostało przyjętych 226 wniosków w ramach rządowego programu „Dobry Start” i wypłacono świadczenie w kwocie 300 zł dla dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej oraz osób, które ją opuściły – uczniów szkół dziennych do 20 roku życia oraz w przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności do 24 roku życia.

W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 122 rodziny zastępcze, w których przebywało 209 dzieci, w tym:

- 89 rodzin spokrewnionych, w których przebywało 119 dzieci,
- 22 rodziny niezawodowe, w których przebywało 28 dzieci,
- 8 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 37 dzieci,
- 3 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 25 dzieci.

Zgodnie z postanowieniami Sądu w 2020 roku utworzono 14 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 16 dzieci.

W przypadku czasowego niesprawowania opieki przez rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka, w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu, opieka nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej. W rodzinach zastępczych zawodowych, w których wychowywało się więcej niż troje dzieci jednocześnie, na wniosek rodziny zastępczej, w imieniu Prezydenta Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał na umowę zlecenie osobę do pomocy.

W zakresie realizacji zadań na bieżąco współpracowano z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny między innymi takimi jak: pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy, kuratorzy sądowi, Policja, Sąd Rejonowy, Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej, powiatowe centra pomocy rodzinie, szkoły, przedszkola, Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy, Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny, placówki służby zdrowia.

Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków

Podobnie jak w latach ubiegłych, priorytetem w odniesieniu do usamodzielnianych wychowanków było podejmowanie przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działań zmierzających do ich życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem.

41 wychowankom, którzy opuścili rodziny zastępcze, udzielono pomocy w następującej formie:

- zasiłku z tytułu kontynuowania nauki – 34 osobom,
- zasiłku na usamodzielnienie – 8 osobom,
- zasiłku na zagospodarowanie – 7 osobom,
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 4 osobom.

Pomocy w usamodzielnieniu udzielono również 35 wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz zakładów poprawczych w postaci:

- zasiłku z tytułu kontynuowania nauki – 30 osobom,
- zasiłku na usamodzielnienie – 6 osobom,
- zasiłku na zagospodarowanie – 2 osobom,
- wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 5 osobom.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących dla osoby usamodzielnianej (M.P. z 2018 r. poz. 326) osobie opuszczającej rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą przysługiwało świadczenie z tytułu kontynuowania nauki w wysokości nie niższej niż 526 zł miesięcznie.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1358), kwota stanowiąca podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej wynosi 1 763 zł. Świadczenie z tytułu kontynuowania nauki przez wychowanków z młodzieżowych ośrodków wychowawczych wynosiło zatem 528 zł miesięcznie.

Potrzeby w zakresie zabezpieczenia odpowiednich warunków mieszkaniowych realizowano poprzez umożliwienie pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki i rodziny zastępcze pobyt w mieszkaniach chronionych. W 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przeznaczył 4 mieszkania chronione dla usamodzielnianych wychowanków, w których zamieszkiwało łączne 8 osób. Pobyt w mieszkaniu chronionym daje wychowankom poczucie, że wszystkie elementy życia dorosłego zależą przede wszystkim od nich samych. Osoby, które mieszkają w lokalach chronionych, uczą się samodzielności, planowania i wydatkowania własnego budżetu. Partycypują w kosztach związanych z eksploatacją mieszkania i opłatami za wodę oraz energię elektryczną. Opłaty za pobyt w mieszkaniu chronionym są ustalane w oparciu o posiadany dochód i często stanowią symboliczną kwotę 50 zł miesięcznie. Pracownik Działu Pieczy Rodzinnej i Instytucjonalnej MOPS prowadził systematyczny nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem wychowanków w zajmowanych lokalach.

W 2020 roku pracownicy realizujący zadania w zakresie pieczy zastępczej, między innymi:

- 1) na bieżąco i w miarę potrzeb odwiedzali rodziny zastępcze i usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodziców biologicznych dzieci pozostających w pieczy zastępczej;
- 2) sporządzili 130 list wypłat dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków;
- 3) przygotowali:
 - 703 decyzje w zakresie przyznawania pomocy dla rodzin zastępczych oraz usamodzielniania pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą;
 - 387 decyzji w zakresie ponoszenia, bądź umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminów płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej;
- 4) 8 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Płocka;
- 5) 9 dzieci umieszczono w zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego;
- 6) 2 dzieci umieszczono w Interwencyjnym Ośrodku Preadopcyjnym w Otwocku.

Na bieżąco przygotowywano porozumienia w sprawie warunków pobytu i wysokości wydatków ponoszonych na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej oraz analizowano wykorzystanie środków na udzielone świadczenia i wykonanie budżetu. Pracownicy uczestniczyli w szkoleniach i naradach, w celu zdobycia nowych wiadomości i umiejętności.

Zgodnie z nałożonym na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej obowiązkiem dochodzenia świadczeń alimentacyjnych od rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej powyżej 12 miesięcy, na bieżąco przygotowywane były pozwody i przekazywane do Sądu Rejonowego w Płocku. Pracownik Działu Pieczy Rodzinnej i Instytucjonalnej MOPS brał czynny udział w posiedzeniach sądu w imieniu powoda.

Pracownicy Działu Pieczy Rodzinnej i Instytucjonalnej MOPS brali udział w posiedzeniach stałych zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na bieżąco uczestniczyli również w posiedzeniach dotyczących oceny rodzin zastępczych organizowanych przez Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Płocku.

W ramach sprawowanego nadzoru pracownicy Działu przeprowadzili kontrolę sprawdzającą w Ośrodku Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

W związku z ustawą z dnia 25 lipca 2014 roku o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw, od 19 września 2014 roku Gmina – Miasto Płock na podstawie art. 18 zmienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest zobowiązana do pokrywania kosztów wyżywienia i zakwaterowania dzieci urodzonych w Płocku, których rodzice mają ograniczone prawa rodzicielskie i które postanowieniem Sądu umieszczone zostały w zakładach opiekuńczo – leczniczych, pielęgnacyjno-opiekuńczych i rehabilitacyjno-leczniczych przez okres ich tam przebywania, tj. do czasu podjęcia przez Sąd decyzji o powrocie dziecka do domu, śmierci dziecka lub osiągnięcia przez nie pełnoletności.

W 2020 roku w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym Kraszewo Czubaki przebywało 2 dzieci i 1 dziecko w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym dla Dzieci Wierzbice. W 2020 roku na ten cel wydatkowano kwotę 84 971,77 zł. Pracownicy Działu Pieczy Rodzinnej i Instytucjonalnej MOPS współpracowali z osobami kierującymi zakładami opiekuńczo-wychowawczymi, pielęgnacyjno-opiekuńczymi oraz rehabilitacyjno-leczniczymi w zakresie oceny sytuacji dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców umieszczonych w tych zakładach przez Sąd.

Wydatkowanie środków finansowych na rodzinną pieczę zastępczą w 2020 roku

W 2020 roku wydatkowano łącznie 4 349 413 zł z przeznaczeniem na różnorodne wsparcie rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Płocka. Wysokość wydatków w podziale na poszczególne formy przedstawiają tabele od nr 1 do nr 5.

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba umieszczonych w nich dzieci w roku 2020 wraz z poniesionymi wydatkami na świadczenia.

Typ rodzin	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Wydatkowana kwota (świadczenia)
Rodziny zastępcze spokrewnione	89	119	950 553 zł
Rodziny zastępcze niezawodowe	22	28	438 247 zł
Rodziny zastępcze zawodowe	8	37	386 847 zł
Rodzinny dom dziecka	3	25	363 475 zł
Rodziny pomocowe	3	7	3 491 zł
Razem			2 142 613 zł

Tabela nr 2. Wydatkowanie środków finansowych na dodatek wychowawczy 500+ (łącznie z kosztami obsługi) w 2020 roku dla dzieci umieszczonych w rodzinnej formie pieczy zastępczej.

Nazwa rozdziału	Średnioroczna liczba wypłaconych świadczeń	Wydatkowana kwota
Rodziny zastępcze	168	1 005 529 zł

Tabela nr 3. Wydatkowanie środków finansowych na świadczenia 300+ Dobry Start (łącznie z kosztami obsługi) w 2020 roku dla dzieci i osoby pełnoletnie pozostające w pieczy zastępczej oraz usamodzielnioną młodzież kontynuującą naukę.

Nazwa rozdziału	Liczba wypłaconych świadczeń	Wydatkowana kwota
Rodziny zastępcze	226	70 060 zł

Tabela nr 4. Liczba usamodzielnianych wychowanków w 2020 roku wraz z poniesionymi wydatkami.

Usamodzielniani wychowankowie	Liczba osób	Wydatkowana kwota (pomoc z tytułu kontynuowania nauki, pomoc na zagospodarowanie, pomoc na usamodzielnienie)
Wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze	41	234 538 zł
Wychowankowie opuszczający placówki	35	142 903 zł
Razem	76	377 441 zł

Tabela nr 5. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba umieszczonych w nich dzieci w roku 2020 wraz z poniesionymi wydatkami na wynagrodzenia.

Typ rodzin	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Wydatkowana kwota (wynagrodzenia)
Rodziny zastępcze pomocowe	3	7	3 192 zł
Rodziny zastępcze zawodowe	5	18	224 289 zł
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	3	19	134 207 zł
Rodzinny dom dziecka	3	25	187 767 zł
Osoby do pomocy	7	-	204 315 zł
Razem			753 770 zł

Instytucjonalna piecza zastępcza

Do zadań powiatu w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej należy prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zadaniem placówek opiekuńczo-wychowawczych jest:

- zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania oraz zaspokajanie jego niezbędnych potrzeb, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych,
- realizowanie przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny planu pomocy dziecku,
- umożliwienie kontaktów dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi chyba, że sąd postanowi inaczej,
- podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny,
- zapewnienie dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych,
- obejmowanie dziecka działaniami terapeutycznymi,
- zapewnienie korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Na terenie Płocka funkcjonuje **Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy**, który w 2020 roku zapewniał obsługę organizacyjną, administracyjną i merytoryczną następującym placówkom opiekuńczo-wychowawczym:

- Placówka Interwencyjna przy ul. Mościckiego 27 – dysponowała 14 miejscami,
- Placówka Socjalizacyjna przy ul. Mościckiego 6 – dysponowała 28 miejscami,
- Placówka Socjalizacyjna nr 2 ul. Południowa 13 – dysponowała 14 miejscami.

Placówka Interwencyjna przy ul. Mościckiego 27 zapewnia doraźną całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby dzieciom pozbawionym opieki rodziców, znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Dzieci przyjmowane są w trybie natychmiastowym, o każdej porze dnia i nocy. Doprowadzane są przez funkcjonariuszy Policji, kuratorów sądowych, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, rodziców.

W 2020 roku w Placówce Interwencyjnej przebywało łącznie 22 wychowanków. W ciągu roku przyjęto 14 dzieci. Wszystkie dzieci pochodziły z terenu miasta Płocka. W 2020 roku Placówkę opuściło 8 wychowanków, z czego:

- 1 wychowanek powrócił do domu rodzinnego,
- 4 wychowanków zostało umieszczonych w Placówce Socjalizacyjnej,
- 3 wychowanków zostało umieszczonych w Placówce Socjalizacyjnej nr 2.

Dzieci, które przebywają w Placówce Interwencyjnej, pochodzą z rodzin niewydolnych wychowawczo. Trafiają do Placówki z kilkuletnimi opóźnieniami szkolnymi, deficytami rozwojowymi, często na pograniczu normy intelektualnej. Przejawiają zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne. Są zaniedbane pod względem higienicznym i zdrowotnym. Wymagają opieki lekarskiej, bardzo często specjalistycznej.

Niezwłocznie po przybyciu dziecka do placówki, podczas posiedzenia Zespołu Przyjęcia Dziecka omawiano sytuację dziecka i rodziny oraz planowano działania krótkoterminowe wobec rodziny i dziecka. Dla każdego dziecka opracowywana jest diagnoza wstępna dotycząca stanu zdrowia, stanu emocjonalnego, kontaktów rodzinnych, rówieśniczych, sytuacji szkolnej z uwzględnieniem wskazań psychologicznych i pedagogicznych.

Po dokonaniu przez funkcjonujący w Placówce Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka oceny zasadności dalszego pobytu wychowanka w Placówce formułowano wnioski dotyczące przyszłości dzieci (pozostania w Placówce do czasu uregulowania sytuacji prawnej w przypadku dzieci przebywających na mocy tymczasowego postanowienia Sądu; pozostania w Placówce do czasu umieszczenia w rodzinnej formie pieczy zastępczej lub innej placówce).

Placówka Socjalizacyjna przy ul. Mościckiego 6 zapewnia całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej.

W 2020 roku w Placówce Socjalizacyjnej przebywało łącznie 34 wychowanków, w tym 6 zostało przyjętych w 2020 roku. Wszystkie dzieci pochodziły z terenu miasta Płocka.

W okresie sprawozdawczym:

- 5 wychowanków przebywało w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych,
- 3 wychowanków przebywało w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii,
- 4 wychowanków opuściło Placówkę ze względu na osiągnięcie pełnoletności i usamodzielnienie,
- 1 wychowanek powrócił do domu rodzinnego,
- 1 wychowanek został umieszczony w Placówce Socjalizacyjnej nr 2.

W ramach Placówki Socjalizacyjnej funkcjonuje mieszkanie usamodzielnienia. W 2020 roku mieszkały w nim 2 wychowanki, które osiągnęły pełnoletność i opuściły Placówkę (jedna powróciła do domu rodzinnego, druga zamieszkała w mieszkaniu chronionym prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej).

Placówka Socjalizacyjna nr 2 przy ul. Południowej 13 zapewnia całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej.

W 2020 roku w Placówce Socjalizacyjnej nr 2 przebywało łącznie 17 wychowanków, w tym 3 zostało przyjętych w 2020 roku. Wszystkie dzieci pochodziły z terenu miasta Płocka. Placówkę opuściło 5 wychowanków, którzy osiągnęli pełnoletność (2 powróciło do rodziny, a 3 zamieszkało w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej).

W Placówce Interwencyjnej, Placówce Socjalizacyjnej i Placówce Socjalizacyjnej nr 2 wdrażanych jest wiele form pracy z dzieckiem, młodzieżą i rodziną. W placówkach odbywają się zajęcia indywidualne i grupowe prowadzone przez pedagoga, psychologa i logopedę. Specjaliści pracują zarówno z dziećmi, jak i ich rodzinami. Wszystkie te działania mają na celu jak najlepiej przygotować młodzież do samodzielnego życia, a także reintegrację rodziny, aby umożliwić powrót dzieci do swoich domów.

Od marca 2020 roku, w związku z ogłoszonym na terenie kraju stanem epidemii, praca placówek została dostosowana do zaistniałych warunków. Podejmowano liczne działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom oraz pracownikom, wynikające z wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej i Ministerstwa Zdrowia. W okresie od marca do czerwca oraz od października do grudnia 2020 roku większość dzieci realizowała obowiązek szkolny w formie nauczania zdalnego, zmieniono zasady odwiedzin na terenie placówek oraz zasady urlopowania wychowanków do domów rodzinnych tak, aby zminimalizować ryzyko zakażenia wirusem SARS-COV-2. W każdej placówce przygotowano miejsca izolacji na potrzeby wychowanka chorego na COVID-19. Zarówno dzieci jak i pracownicy placówek byli wyposażeni w środki ochrony osobistej i systematycznie uczulani do potrzebę przestrzegania zasad rygoru sanitarnego.

W 2020 roku wykonano modernizację (remont i rozbudowę) budynku przy ul. Kalinowej 80, w którym została utworzona Placówka Socjalizacyjna nr 3 dla 14 dzieci. Placówka rozpoczęła działalność od 1 lutego 2021 roku i przeniesiono do niej 14 wychowanków z Placówki Socjalizacyjnej przy ul. Mościckiego 6, która obecnie przeznaczona jest również dla 14 wychowanków.

Zgodnie z *ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, od 1 stycznia 2021 roku liczba wychowanków przebywających jednocześnie w placówce opiekuńczo-wychowawczej nie może przekroczyć 14 dzieci. Poprzez uruchomienie Placówki Socjalizacyjnej nr 3 przy ul. Kalinowej 80, Gmina-Miasto Płock zakończyła proces standaryzacji placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych jest zadaniem własnym powiatu finansowanym ze środków własnych budżetu Miasta Płocka. W 2020 roku na funkcjonowanie Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego i placówek opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano łączną kwotę 3 659 783,92 zł. Placówki opiekuńczo-wychowawcze wszystkich typów otrzymują dodatkowo ze środków budżetu Państwa na każde

umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia dodatek w wysokości 500 zł w ramach rządowego programu Rodzina 500+ - łącznie z kosztami obsługi wydatkowano na ten cel 305 354 zł oraz świadczenie na rozpoczęcie roku szkolnego w wysokości 300 zł, w ramach rządowego programu Dobry Start – na ten cel wydatkowano łącznie 15 900 zł.

Obsługę finansowo-księgową Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego prowadził Zarząd Jednostek Oświatowych - Jednostka Budżetowa w Płocku z siedzibą przy ul. 3-go Maja 16.

W okresie od lipca do listopada 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt pn. **„Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID”** w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 – Działanie 2.8. Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Celem ogólnopolskiego projektu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej było zapobieganie oraz ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia epidemii COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej poprzez zakup wyposażenia na cele realizowane w trybie zdalnego nauczania, w tym zakup laptopów, komputerów stacjonarnych, oprogramowania i sprzętu audiowizualnego oraz oprogramowania dla dzieci niepełnosprawnych, a także środków ochrony indywidualnej i wyposażenia do bezpośredniej walki z epidemią COVID-19, w tym zakup wyposażenia do organizacji miejsc kwarantanny/izolacji dla dzieci w pieczy zastępczej.

W ramach projektu wsparciem objęto łącznie 126 płockich podmiotów pieczy zastępczej (rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych) i 478 osób w tych podmiotach (wychowanków i opiekunów). Zakupiono i przekazano 122 sztuki sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem (laptopy, komputery stacjonarne i tablety), 54 sztuki sprzętu multimedialnego (telewizory, rzutniki, ekrany do rzutników, zestawy nagłaśniające, flipcharty, zestawy multimedialne „Eduterapeutica” wspomagające specjalne potrzeby edukacyjne dzieci z klas IV-VIII”), 7 000 maseczek, 30 000 rękawiczek i 350 litrów środków dezynfekujących oraz kompleksowo wyposażono 8 miejsc kwarantanny/izolacji w rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (zakupiono łóżka, szafy, szafki, komody, biurka, krzesła, kosze i pojemniki na bieliznę, pościel jednorazową, termometry bezdotykowe oraz urządzenia parowe do czyszczenia powierzchni i ozonatory powietrza).

Na realizację ww. projektu Gmina-Miasto Płock otrzymała środki finansowe w łącznej wysokości 515 635,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 513 219,00 zł, zgodnie z wytycznymi do projektu co do ilości oraz wartości kupowanego sprzętu i środków ochrony osobistej.

Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Płocka, wyznaczonym Zarządzeniem nr 1242/2011 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 23 grudnia 2011 roku, jest Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Płocku z siedzibą przy ul. gen. F. Kleeberga 3.

Kadrę Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej stanowią: dyrektor (1etat), pracownik administracyjny (1 etat), dwóch psychologów (2 etaty), dwóch pedagogów (2 etaty), sześciu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (6 etatów) oraz pracownik obsługi (1/2 etatu).

Łączne koszty działalności Ośrodka w 2020 roku wyniosły 1.074 220,80 zł.

Do zadań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej należało:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku;
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;

- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

W ciągu całego 2020 roku pod opieką koordynatorów było 85 rodzin zastępczych, na dzień 31 grudnia 2020 roku pozostawało 80 rodzin zastępczych. Praca koordynatorów była wykonywana zarówno w miejscu zamieszkania podopiecznych, jak i na terenie Ośrodka. Częstotliwość spotkań zależała od stwierdzonych problemów w sferze psychologicznej, pedagogicznej i bytowej. Utrzymywany był stały kontakt z placówkami edukacyjnymi, do których uczęszczają dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.

Koordinatory organizowali pracę tak, aby umiejętnie rozgraniczyć działania wspierające od działań związanych z oceną funkcjonowania rodzin. Pozyskanie zaufania opiekunów zastępczych bywa trudne, gdy są oni spokrewnieni z dziećmi, nad którymi sprawują pieczę zastępczą. Występują wtedy konflikty lojalności między członkami rodziny, traumatyczne doświadczenia nierzadko blokują zaufanie do instytucji państwowych. Takie sytuacje wymagają od pracowników Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej szczególnych kompetencji osobowościowych.

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej sprawował opiekę nad wszystkimi rodzinami zastępczymi funkcjonującymi na terenie Płocka.

W Ośrodku zostały utworzone grupy wsparcia dla opiekunów – odbyły się 2 spotkania, w trakcie których wymieniano doświadczenia dotyczące rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych.

W 2020 roku Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizował warsztaty dla dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych – odbyło się 6 spotkań. Ośrodek pracując na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka prowadził terapię psychologiczną dla 20 dzieci, terapię pedagogiczną dla 2 dzieci i logopedyczną dla 7 dzieci. Ten rodzaj zajęć był bardzo dogodny dla opiekunów dlatego, że pomoc była oferowana zaraz po stwierdzeniu występującego problemu. Rodzice zastępczy i prowadzący rodzinne domy dziecka nie musieli oczekiwać w kolejkach na terminy wyznaczane przez specjalistów, otrzymywali pomoc szybką i dostosowaną do rytmu zajęć dziecka.

Pomoc świadczona była również dzieciom, które przeżywały niepowodzenia w nauce szkolnej. Składało się na to wiele przyczyn, m.in. zaniedbania wyniesione z poprzednich środowisk wychowawczych, a także brak kompetencji aktualnych opiekunów, którzy np. z powodu zaawansowanego wieku lub niskiego poziomu wykształcenia nie potrafili pomóc dzieciom w nauce.

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracował również z 16 rodzicami biologicznymi dzieci przebywających w pieczy zastępczej i udzielono 31 porad psychologicznych. Oferował również wszystkim rodzinom zastępczym możliwość uzyskania bezpłatnej porady prawnej. W sprawach rutynowych, wskazówki związane z aspektami prawnymi przekazywali pracownicy Ośrodka, natomiast w 26 przypadkach zorganizowano spotkanie z prawnikiem zatrudnionym przez Ośrodek.

Poza udzielaniem porad prawnych rodzinom zastępczym do obowiązków prawnika należała bieżąca obsługa prawna Ośrodka, w tym:

- prowadzenie szkoleń prawnych dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej;
- sporządzanie pisemnych opinii dla pracowników Ośrodka oraz ustnych wyjaśnień w zakresie stosowania prawa, w szczególności ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, prawa pracy, zamówień publicznych, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa cywilnego, postępowania cywilnego;
- sporządzanie projektów pism, wniosków, wystąpień do sądów i innych organów oraz instytucji;
- sprawdzanie i opiniowanie projektów wewnętrznych aktów prawnych, w tym zarządzeń Dyrektora wraz załącznikami, umów i porozumień zawieranych z podmiotami zewnętrznymi wraz z aneksami do tych umów;
- udział w spotkaniach i naradach związanych z bieżącą działalnością Ośrodka;

- wykonywanie innych czynności związanych ze świadczeniem usług prawnych (zarówno w trakcie pełnionych dyżurów w Ośrodku jak i z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej mail lub telefon).

Zgodnie z wymogami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej ma nie tylko świadczyć pomoc rodzinom i dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej, ale także monitorować i oceniać funkcjonowanie różnych form zastępczego rodzicielstwa.

W 2020 roku oceniono sytuację dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W spotkaniach uczestniczyli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego, kuratorzy sądowi, rodziny zastępcze oraz rodzice biologiczni, którzy mają ograniczoną władzę rodzicielską nad małoletnimi dziećmi. Wynikiem wspólnych ustaleń było sporządzenie i przesłanie do sądu 234 opinii dotyczących zasadności pobytu 181 dzieci w rodzinach zastępczych. W 2020 roku dokonano 39 ocen rodzin zastępczych pozostających pod opieką Ośrodka.

Do Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego przekazana została informacja dotycząca wszystkich dzieci z uregulowaną sytuacją prawną – 17 dzieci. Dziesięcioro dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji przez Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny i nadal przebywają w rodzinach zastępczych. Są to dzieci przebywające w rodzinach zastępczych spokrewnionych, których opiekunowie nie wyrazili zgody na przysposobienie dziecka przez osoby obce. Jedno niezakwalifikowane dziecko przebywa w Ośrodku Opiekuńczo-Wychowawczym. Z dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia 3 dzieci zostało już adoptowanych, a 3 dzieci przebywa nadal w rodzinach zastępczych oczekując na rodziny adopcyjne. Dwoje dzieci, które były zakwalifikowane do przysposobienia przez Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny w roku 2019, zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych w 2020 roku.

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej działał również na rzecz zwiększenia liczby rodzin zastępczych na terenie Płocka. W 2020 roku zdiagnozowano i przeszkolono 8 kandydatów do stanowienia rodzinnych form pieczy zastępczej, wydano 8 zaświadczeń kwalifikacyjnych i 8 świadectw ukończenia szkolenia.

Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej współdziałał z Sądem Rejonowym w Płocku, na wniosek którego przeprowadzono 12 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do stanowienia rodziny zastępczej, na podstawie których ustanowiono 11 rodzin zastępczych.

Pracownicy Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej udzielają wsparcia i pomagają wychowankom w procesie usamodzielnienia. Taką opieką zostało objętych 6 wychowanków. Zgromadzone doświadczenia stanowią bazę dla doskonalenia dotychczasowych form pracy. Pracownikom Ośrodka zależy na tym, żeby osoby funkcjonujące w pieczy zastępczej były przekonane, że Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej służy przede wszystkim niesieniu pomocy i wsparcia w trudnych sytuacjach, a funkcje kontrolne odnoszą się do eliminowania błędów i tym samym poprawy warunków funkcjonowania dzieci i ich opiekunów.

Od lat trwają nieustające poszukiwania kandydatów do stanowienia pieczy zastępczej na terenie Płocka i w tym celu Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2020 roku podjął następujące formy promocji zastępczego rodzicielstwa:

- 17.02.2020 r. założono profil Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej w mediach społecznościowych - Facebook,
- 02.06.2020 r. nagrano dwie audycje radiowe w rozgłośni Radio dla Ciebie,
- umieszczono informację na stronie internetowej Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- wydrukowano kalendarze i teczki z logo Ośrodka oraz plakaty i rozpowszechniano w instytucjach współpracujących z Ośrodkiem.

W dniu 5 marca 2020 roku z inicjatywy dyrektora Ośrodka odbyło się spotkanie z rodzinami zastępczymi zawodowymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka. W II półroczu 2020 roku z powodu pandemii COVID-19 spotkania dyrektora Ośrodka z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka odbywały się w ich miejscu zamieszkania. Celem tych spotkań była wymiana informacji dotyczących współpracy między rodzinami zastępczymi i instytucjami sprawującymi nad nimi pieczę.

W dniach 29-30 września 2020 roku w siedzibie Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej odbyły się szkolenia dla pracowników pt. „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – współpraca międzyinstytucjonalna, zadania, dokumentacja” oraz w dniach 01-02 października 2020 roku pt. „Przemoc wobec dziecka – diagnoza, symptomy, interwencja”, których realizatorem była P. Beata Lutomska z „JuBe” Instytut Szkoleń i Rozwoju Osobistego.

W ramach realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizował szkolenie dla pracowników i rodzin zastępczych pt. „Profilaktyka uzależnień wśród podopiecznych rodzin zastępczych. Metody pracy z dzieckiem i rodziną biologiczną”. Realizatorem szkolenia była P. Monika Kopij – Cammbio Interdyscyplinarne Centrum Psychoterapii i Rozwoju. Szkolenie zostało zorganizowane w formie trzydniowych warsztatów w dniach 15-16 października 2020 roku i 29 października 2020 roku.

W związku z ogłoszonym na terenie kraju stanem epidemii COVID-19, od marca 2020 roku praca Ośrodka została dostosowana do zaistniałych warunków. Podjęto stosowne działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom i klientom, wynikające z wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Zdrowia. Praca odbywała się w określonym rygorze sanitarnym przy zastosowaniu środków ochrony osobistej.

W **załączniku nr 2** do niniejszego sprawozdania pokazano zbiorcze zestawienie wydatków na realizację wszystkich zadań gminy i powiatu z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej wynikających z *ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, poniesionych w 2020 roku.

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka

Roman Sieniatkowski

DYREKTOR

Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych

Agnieszka Busz

Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

15

Cezary Dusio

DYREKTOR

Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej
w Płocku

Edyta Dymitrow-Leśniewska

**Wykaz placówek wsparcia dziennego
funkcjonujących w 2020 roku na terenie Miasta Płocka**

Lp.	Nazwa placówki wsparcia dziennego	Adres placówki	Liczba miejsc	Podmiot prowadzący placówkę/adres
1.	Świetlica Miejska Nr 10 „Przytulisko”	Płock, ul. Miodowa 18 od września 2019 r. ul. Mościckiego 4 (ZSB Nr 1)	20	Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Płock Płock, ul. Krótka 3a
2.	Świetlica Miejska Nr 11 „Oaza”	Płock, ul. Kościuszki 5	15	Katolickie Stowarzyszenie Pomocy im. Św. Brata Alberta Płock, ul. Kościuszki 5
3.	Świetlica Miejska Nr 3 „Mali Czarodzieje”	Płock, ul. Sienkiewicza 17a	16	Oddział Miejsko - Powiatowy TPD Płock, ul. Mościckiego 6
4.	Świetlica Miejska Nr 2	Płock, ul. Krakówka 2	23	Parafia Rzymsko - Katolicka Św. Benedykta Płock, ul. Dobrzykowska 2
5.	Świetlica Środowiskowa Nr 1 „Dom Marzeń”	Płock, ul. Góry 7	30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku
6.	Świetlica Środowiskowa Nr 4 „Chatka Puchatka”	Płock, ul. Kwiatka 59a	30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku
7.	Świetlica Środowiskowa Nr 5 „Iskierka”	Płock, ul. Otolińska 23	30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku
8.	Świetlica Środowiskowa Nr 8 „Promyk”	Płock, ul. Walecznych 20	30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku
9.	Świetlica Środowiskowa Nr 13 „Słoneczny Krąg”	Płock, ul. Gierzyńskiego 17	30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku
10.	Świetlica Środowiskowa „7 życzeń”	Płock, ul. Kossobudzkiego 7	30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku
11.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „Nasz Domek”	Płock, al. Jachowicza 4	19	Parafia Św. Stanisława Kostki Płock, al. Jachowicza 4
12.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „Przyjaciele”	Płock, ul. Krótka 3a	20	Chorągiew Mazowiecka ZHP Hufiec Płock Płock, ul. Krótka 3a
13.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „Skarpiak”	Płock, ul. Asnyka 2	22	Parafia Ducha Świętego Płock, ul. Asnyka 2

14.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „Przyjaciół Dziecka”	Płock, ul. Dobrzyńska 2a	18	Zarząd Miejski TPD Płock, ul. Bartnicza 1
15.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „Promyczek”	Płock, ul. Borowicka 3b	30	Oddział Rejonowy PCK Płock, ul. Misjonarska 22
16.	Klub Profilaktyki Środowiskowej „Pszczółki”	Płock, ul. Bartnicza 1a	15	Oddział Rejonowy PCK Płock, ul. Misjonarska 22
17.	Placówka wsparcia dziennego „Podwórko”- przyjmujemy na ulicy 2019-2020	placówka prowadzona w formie podwórkowej (Ogródek Jordanowski, ul. Tadeusza Kościuszki, ul. Kazimierza Wielkiego – Park, okolice pomnika Wł. Broniewskiego)	24	„Stowarzyszenie Wędka” ul. Boryszewska 44 B lok. 35 i Fundacja „Fundusz Grantowy dla Płocka” ul. Kościuszki 8
18.	Klub Tygiel - placówka specjalistyczna dla dzieci i ich rodzin	Płock, ul. Armii Krajowej 64	20	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom „Tygiel” Płock, ul. Bałtycka 25

DYREKTOR
Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych

Agnieszka Busz

Z-ca DYREKTORA 2
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku

Cezary Dusza

DYREKTOR

Urządka Rodzinnej Pieczy Zastępczej
w Płocku

Edyta Dymitrow-Leśniewska

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka

Roman Siemiątkowski

Zbiornicze zestawienie wydatków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poniesionych w 2020 roku

Nazwa zadania/jednostki organizacyjnej	Wydatki w 2020 roku (w zł)
Wspieranie rodziny – zadanie własne gminy	
Asystenci rodziny w tym:	496 563,93
✓ środki własne budżetu m. Płocka	484 238,94
✓ dotacja celowa z budżetu Państwa	12 324,99
Placówki wsparcia dziennego w tym:	2 261 396,36
• świetlice środowiskowe prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	972 196,36
• świetlice miejskie prowadzone przez organizacje pozarządowe	417 600,00
• Kluby Profilaktyki Środowiskowe, placówka specjalistyczna i podwórkowa prowadzone przez organizacje pozarządowe (finansowane ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)	871 600,00
Razem wspieranie rodziny	2 757 960,29
Piecza zastępcza – zadanie własne powiatu	
Ośrodek Rodzinnej Pieczy Zastępczej, w tym:	1 074 220,80
Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	355 344,45
Rodziny zastępcze – wynagrodzenia i świadczenia na dzieci w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Płocka	2 896 383,00
Rodziny zastępcze - dodatek wychowawczy 500+ łącznie z kosztami obsługi (środki z budżetu Państwa)	1 005 529,00
Rodziny zastępcze – świadczenie 300+ Dobry Start łącznie z kosztami obsługi (środki z budżetu Państwa)	70 060,00

Rodziny zastępcze – świadczenia na dzieci z Płocka umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	262 031,14
Usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze	234 538,00
Usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze	142 903,00
Dzieci urodzone w Płocku i umieszczone przez Sąd w zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno-opiekuńczych i rehabilitacyjno-leczniczych	84 971,77
Dzieci z Płocka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i ośrodkach preadopcyjnych na terenie innych powiatów	522 287,84
Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy	3 659 783,92
Razem piecza zastępcza	9 952 708,47
Łączne wydatki na zadania gminy i powiatu określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	12 710 668,76

PREZYDENT
Miasta Płocka
[Signature]
Andrzej Nowakowski

ZASTĘPCA PREZYDENTA
Miasta Płocka
[Signature]
Roman Siemiątkowski

DYREKTOR
Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych
[Signature]
Agnieszka Busz

Z-ca DYREKTORA
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Płocku
2
[Signature]
Cezary Dusio

DYREKTOR
Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej
w Płocku
[Signature]
Edyta Dymitrow-Leśniewska